

Список використаних джерел:

1. Бусов В.И. Оценка стоимости предприятия (бизнеса): учебник для бакалавров / В.И. Бусов, О.А. Землянский, А.П. Поляков; под общей ред. В.И. Бусова. – М.: Изд. Юрайт, 2012. – 430 с.
2. Валдайцев С.В. Оценка бизнеса и управление стоимостью предприятия: учеб. Пособие для вузов / С.В. Валдайцев. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005.
3. Оценка бизнеса / под ред. А.Г. Грязновой, М.А. Федотовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2009.

Николишин С.Є.

студентка,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Основним фактором конкурентоспроможності підприємства на ринку є розробка та реалізація дієвої стратегії управління прибутком підприємства на основі загальної стратегічної орієнтації підприємства. Адже більшість вітчизняних підприємств не реалізує або неефективно реалізує принципи стратегічного управління, в результаті чого втрачає свої переваги на ринку або і взагалі стає збитковим і банкрутує.

Питання стратегічного управління прибутком, його формування та використання знайшли відображення у наукових працях вчених України та зарубіжжя, зокрема: С.М. Баранцевої, І.О. Бланка, Н.Б. Бідник, Ю.Ф. Брігхема, А.М. Поддєрьогіна, В.В. Худої та інших.

Стратегічне управління прибутком є однією із основних складових системи стратегічного менеджменту підприємств, яка визначає якість системи корпоративного управління. Стратегічне управління прибутком підприємства необхідно розглядати, як комплексний процес, який передбачає реалізацію ряду послідовних етапів організації, планування, аналізу та контролю прибутку для забезпечення успішної реалізації основної мети суб'єкта господарювання, стійкого підвищення

прибутковості, ринкової вартості та досягнення довгострокового економічного розвитку підприємства [5].

Поняття категорії «стратегічне управління прибутком підприємства» у більшості дослідників описується по різному. Так, С. М. Баранцева розглядає стратегічне управління прибутком як процес стратегічних змін, спрямованих на переорієнтування діючої стратегії управління прибутком підприємства з урахуванням відповідності його внутрішніх можливостей умовам зовнішнього середовища [1].

В.В. Худа вважає, що стратегічне управління прибутком є цілеспрямованим, систематичним процесом підготовки, оцінки, відбору та реалізації альтернативних управлінських рішень по всіх питаннях його формування, розподілу та використання на підприємстві [7].

Важливими критеріями, які необхідно обов'язково враховувати у процесі формування стратегії управління прибутком підприємства є базова економічна стратегія та стадія життєвого циклу суб'єкта господарювання, які визначають ключові напрями реалізації управлінського впливу на прибуток підприємства для забезпечення підвищення прибутковості, ринкової вартості та економічного розвитку підприємства у довгостроковій перспективі (табл. 1).

Концептуальні засади стратегічного управління прибутком виділяють такі етапи: стратегічне планування, стратегічна організація і стратегічний контроль.

Таблиця 1

Формування стратегії управління прибутком підприємства

Етап життєвого циклу		Стратегія	Ключові орієнтири стратегії управління прибутком підприємства
Формування та становлення	Вік підприємства менше 10 років.	Розвитку	Підвищення якості прибутку за процесами його формування, розподілу та використання. Досягнення цільового прибутку та фінансової рівноваги підприємства. Забезпечення стійкого підвищення прибутковості, інвестиційної привабливості та економічного зростання підприємства.

Зростання	Закріплення позиції підприємства на ринку, темп зростання обсягу реалізації перевищує 15%, досягнення оптимального рівня прибутковості.		Зростання рівня якості прибутку у розрізі процесів його формування, розподілу, використання. Забезпечення стійкого підвищення прибутковості, ринкової вартості, конкурентоспроможності підприємства. Досягнення довгострокового економічного розвитку підприємства.
Зрілості	Обсяг реалізації зростає не більше ніж на 15%, господарська діяльність підприємства є прибутковою.	Стабілізації	Підвищення якості прибутку за процесами його формування, розподілу та використання. Збереження фінансової рівноваги підприємства. Утримання (підвищення) рівня прибутковості, ринкової вартості та конкурентоспроможності підприємства. Забезпечення економічного зростання (стабільності) та інвестиційної привабливості підприємства.
Спаду	Зниження обсягів реалізації та рівня рентабельності підприємства.	Вживання	Оптимізація якості прибутку у розрізі процесів його формування, розподілу і використання. Забезпечення максимально можливого рівня рентабельності (беззбиткової діяльності), мінімально рівня збитковості. Забезпечення стійкого підвищення ефективності господарської діяльності, раціоналізації величини витрат, оптимальної мобілізації і реалізації резервів підвищення прибутковості та економічного зростання підприємства.

Джерело: складено автором на основі [3; 4]

На етапі стратегічного планування прибутку визначають цільову суму прибутку відповідно до стратегічних цілей і завдань підприємства з урахуванням його стадії життєвого циклу; здійснюють стратегічний

аналіз управління прибутком на засадах моніторингу прибутковості підприємства та обґрунтування планів і програм дій на основі оцінювання стратегічних альтернатив.

На етапі стратегічної організації приводять у відповідність з обраною стратегією всі ресурси і внутрішні зв'язки підприємства, його цілі, завдання і сферу відповідальності працівників; здійснюють організаційні зміни на підприємстві та розробляють політику кожного структурного підрозділу.

Завершальним етапом стратегічного управління прибутком підприємства є стратегічний контроль за виконанням розроблених заходів. Перевага запропонованої структурно-логічної схеми полягає в тому, що вона охоплює всі складники процесу управління прибутком, зумовлені його функціями та наявністю прямого і зворотного зв'язку між елементами. Крім того, саме використання такої логіки стратегічного управління прибутком підприємства надає можливість комплексно охопити всі види ресурсного потенціалу підприємства і діяльність його інфраструктур [1].

Аналізуючи роботи Поддєрьогіна А.Н. та Бідник Н.Б. можна виділити таку типологію стратегій управління прибутком підприємства.

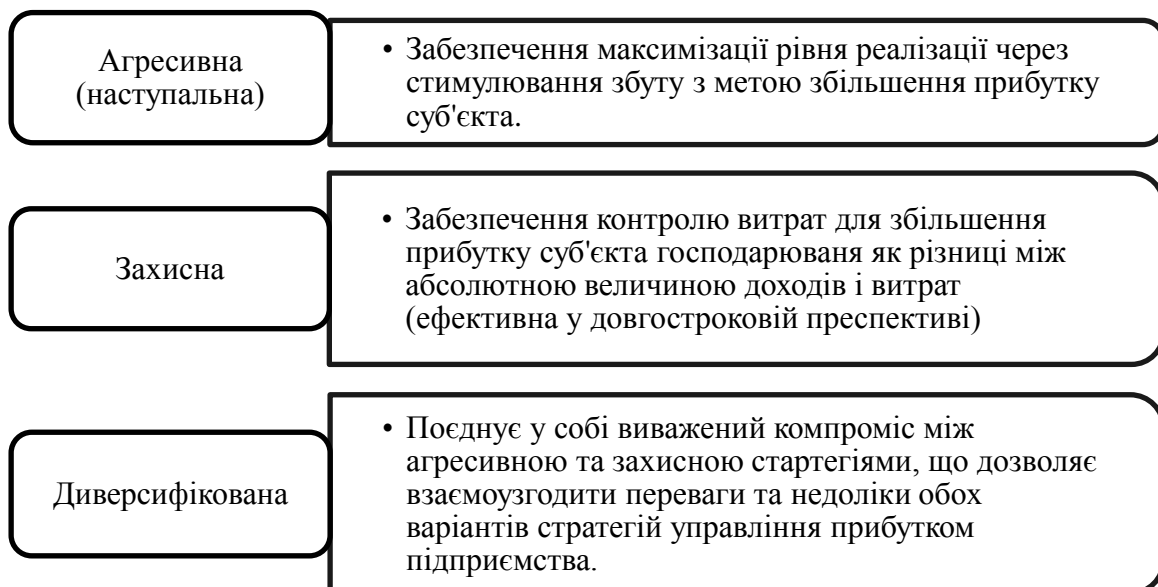

Рис. 1. Типологія стратегій управління прибутком підприємства

Джерело: складено автором на основі [2; 6]

Отже, кінцевою метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку та його максимізація. Тому, стратегічне управління прибутком підприємства є важливим чинником функціонування

підприємства та основою для досягнення поставлених цілей суб'єкта господарювання. Таким чином, під час стратегічного управління прибутком потрібно враховувати специфіку, аспекти подальшого розвитку підприємства, етап життєвого циклу та стратегію управління підприємством, та виходячи з цього формувати та обирати певну стратегію управління прибутком для ефективної діяльності суб'єкта господарювання та забезпечення певного рівня прибутку.

Список використаних джерел:

1. Баранцева С. М. Стратегічне управління прибутком торговельного підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / С. М. Баранцева. – Донецьк, 2007. – 22 с.
2. Бідник Н. Б. Стратегія управління прибутком підприємства / Н. Б. Бідник // Економіка України. – 2009. – № 7. – С. 97–99.
3. Рибалка П. М. Залежність процесу формування стратегії підприємства від його життєвого циклу / П. М. Рибалка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2012_18_1/Rybalka.pdf
4. Скалюк Р. В. Економічний механізм управління фінансовими результатами господарської діяльності промислових підприємств підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Р. В. Скалюк. – Хмельницький, 2012. – 20 с.
5. Управління прибутком підприємств: стратегічний підхід / Р. В. Скалюк // Фінанси, облік і аудит. – 2013. – Вип. 2. – С. 109-118. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Foa_2013_2_15
6. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с.
7. Худа В. В. Управління прибутком торговельних підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / В. В. Худа. – К., 2007. – 24 с.